

ΚΕΡΤ ΒΟΝΝΕΓΚΑΤ

ΤΟ
ΠΡΩΙΝΟ
ΤΩΝ
ΠΡΟΤΑΘΛΗΤΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
Αλέξης Καλοφωλιάς

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής άδειας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονοι Κλασικοί – 59

Κερτ Βόννεγκατ, *Το πρωινό των πρωταθλητών*

Kurt Vonnegut, *Breakfast of Champions*

Μετάφραση: Αλέξης Καλοφωλιάς

Υπεύθυνη έκδοσης: Ελένη Κεχαγιόγλου

Επιμέλεια-διόρθωση: Λένια Μαζαράκη

Σελιδοποίηση: Αλέξιος Δ. Μάστορης

Σχεδιασμός εξωφύλλου: k2design

Copyright© Kurt Vonnegut, Jr., 1973, 2002

All rights reserved

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Α.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), 2020

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις

Delacorte Press (Random House Publishing Group), Νέα Υόρκη, 1973

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Φεβρουάριος 2024

Κ.Ε.Τ. Δ394 Κ.Ε.Π. 767/23 ISBN 978-960-16-9960-8

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΚΕΡΤ ΒΟΝΝΕΓΚΑΤ

ΜΕ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Αλέξης Καλοφωλιάς

Το *Πρωινό των πρωταθλητών* είναι προϊόν μυθοπλασίας.
Ονόματα, χαρακτήρες, τόποι και γεγονότα είναι φανταστικά.
Κάθε ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα, εν ζωή ή όχι, είναι
εντελώς συμπτωματική.

Αφιερώνεται στη μνήμη της Φίμπι Χάρτυ,
που με παρηγόρησε στην Ινδιανάπολη
κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Ύφεσης

μὲ ἐδοκίμασε·
θέλω ἐξέλθει ὡς χρυσίον
Ἰώβ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ΦΡΑΣΗ «BREAKFAST OF CHAMPIONS» («Το πρωινό των πρωταθλητών») είναι σήμα κατατεθέν της εταιρείας General Mills Inc., που χρησιμοποιείται σε ένα προϊόν δημητριακών. Η χρήση της συγκεκριμένης φράσης ως τίτλου αυτού του βιβλίου δεν έχει σκοπό να υπονοήσει οποιαδήποτε σχέση με την General Mills ή χορηγία από αυτή, ούτε και να δυσφημίσει τα εξαιρετικά προϊόντα της.

Το πρόσωπο στο οποίο αφιερώνω αυτό το βιβλίο, η Φίμπι Χάρτυ, δε βρίσκεται πια ανάμεσά μας, όπως λένε. Ήταν μια χήρα από την Ινδιανάπολη, που τη γνώρισα κατά τα τέλη της Μεγάλης Ύφεσης. Τότε εγώ ήμουν περίπου δεκάξι χρονών. Εκείνη γύρω στα σαράντα.

Ήταν πλούσια, αλλά δεν είχε χάσει ούτε μία εργάσιμη μέρα στην ενήλικη ζωή της και εξακολουθούσε να δουλεύει ανελλιπώς. Έγραφε μία στήλη με σοφές και αστείες συμβουλές για ερωτοχτυπημένους στους *Times* της Ινδιανάπολης, μια καλή εφημερίδα που σήμερα είναι ανενεργή.

Ανενεργή.

Έγραφε διαφημιστικά κείμενα για την επιχείρηση William H. Block, πολυκατάστημα που εξακολουθεί να

ευημερεί σε ένα κτίριο που σχεδίασε ο πατέρας μου. Ιδού το σλόγκαν που είχε γράψει για κάποιες εκπτώσεις σε φάθινα καπέλα στα τέλη ενός καλοκαιριού: «Με τέτοιες τιμές μπορείτε να τα φορέσετε στα άλογά σας και να τα βάλετε στις τριανταφυλλίες σας».

Η Φίμπι Χάρτυ με προσέλαβε να γράφω κείμενα για διαφημίσεις ρούχων για εφήβους. Έπρεπε να φοράω τα ρούχα που εκθείαζα. Ήταν μέσα στα καθήκοντά μου. Και έγινα φίλος με τους δυο γιους της, που ήταν στην ηλικία μου. Ήμουν όλη την ώρα στο σπίτι τους.

Η Φίμπι Χάρτυ ήταν αθυρόστομη μπροστά σ' εμένα και στους γιους της, αλλά και στα κορίτσια που της πηγαίναμε. Ήταν αστεία. Ήταν απελευθερωτική. Μας έμαθε να είμαστε αγενείς σε συζητήσεις όχι μόνο για σεξουαλικά ζητήματα, αλλά και για την αμερικανική ιστορία και τους γνωστούς ήρωές της, για την κατανομή του πλούτου, για το σχολείο, για τα πάντα.

Τώρα βγάζω το ψωμί μου όντας αγενής. Το κάνω αδέξια. Προσπαθώ να μιμηθώ την αγένεια που η Φίμπι Χάρτυ χειριζόταν με τόση χάρη. Σήμερα θεωρώ ότι αυτή η χάρη πήγαζε από μέσα της πιο φυσικά απ' ό,τι σ' εμένα λόγω της ατμόσφαιρας της Μεγάλης Ύφεσης. Πίστευε αυτό που πίστευαν και πάρα πολλοί άλλοι Αμερικανοί τότε: ότι το έθνος θα ήταν ευτυχημένο, δίκαιο και συνετό όταν θα ερχόταν η ευημερία.

Έχω πάψει πλέον να ακούω αυτή τη λέξη: *ευημερία*. Παλιά ήταν συνώνυμο του *παραδείσου*. Και η Φίμπι Χάρτυ είχε τη δυνατότητα να πιστεύει ότι η αγένεια που μας σύστηνε θα διαμόρφωνε έναν αμερικανικό παράδεισο.

Σήμερα το είδος της αγένειας της Φίμπι είναι της μόδας. Όμως κανείς πια δεν πιστεύει σε έναν νέο αμερικανικό παράδεισο. Μου λείπει πολύ η Φίμπι Χάρτυ.

Όσον αφορά την υποψία που διατυπώνω σε αυτό το βιβλίο, ότι οι άνθρωποι είναι ρομπότ, μηχανές: Πρέπει να σημειωθεί ότι οι άνθρωποι, κυρίως οι άντρες, που υπέφεραν στα τελευταία στάδια της σύφιλης από *κινητική αταξία*, ήταν σύννηθες θέαμα στο κέντρο της Ινδιανάπολης και στην πελατεία του τσίρκου όταν ήμουν παιδί.

Εκείνοι οι άνθρωποι κατακλύζονταν εσωτερικά από σαρκοβόρα μικρά τριμπουσόν που ήταν ορατά μόνο με μικροσκόπιο. Οι σπόνδυλοι των θυμάτων συγκολλούνταν αφού τα τριμπουσόν τρυπούσαν την ενδιάμεση σάρκα. Οι συφιλιδικοί έμοιαζαν τρομερά καθωσπρέπει – αλύγιστοι, με το βλέμμα τους καρφωμένο μπροστά.

Κάποτε είδα έναν τέτοιο να στέκεται στο πεζοδρόμιο στη γωνία Μερίντιαν και Ουάσινγκτον, κάτω από ένα κρεμαστό ρολόι που είχε σχεδιάσει ο πατέρας μου. Η διασταύρωση ήταν γνωστή στην πόλη ως «Το Σταυροδρόμι της Αμερικής».

Εκεί, στο Σταυροδρόμι της Αμερικής, ο συφιλιδικός έμοιαζε να σκέφτεται πώς να σηκώσει τα πόδια του για να κατέβει από το πεζοδρόμιο και να διασχίσει την οδό Ουάσινγκτον. Είχε ένα ελαφρύ τρέμουλο, λες και μέσα του υπήρχε μια μικρή μηχανή που δούλευε στο ρελαντί. Να ποιο ήταν το πρόβλημά του: Το μυαλό του, που έδινε εντολές στα πόδια του, το είχαν κατασπαράξει τα τριμπουσόν. Τα καλώδια που έπρεπε να μεταφέρουν τις εντολές είτε δεν είχαν πια μόνωση είτε είχαν φαγωθεί εντελώς. Οι δια-

κόπτες του κυκλώματος είχαν λιώσει, ανοιχτοί ή κλειστοί. Εκείνος ο άνθρωπος έμοιαζε πολύ, πάρα πολύ γέρος, αν και πιθανόν ήταν μόλις τριάντα χρονών. Σκεφτόταν χωρίς σταματημό. Και έπειτα κλότσησε δυο φορές το πόδι του προς τα πίσω σαν χορεύτρια σε μιούζικαλ.

Στα παιδικά μου μάτια σίγουρα έμοιαζε με μηχανή.

Έχω την τάση να φαντάζομαι τις ανθρώπινες υπάρξεις σαν τεράστιους, μαλακούς δοκιμαστικούς σωλήνες που μέσα τους κοχλάζουν χημικές αντιδράσεις. Όταν ήμουν μικρός, είδα πολλούς ανθρώπους με βρογχοκήλη. Το ίδιο και ο Ντουέιν Χούβερ, που πουλούσε Pontiac και είναι ο ήρωας αυτού του βιβλίου. Εκείνοι οι δυστυχείς γήινοι είχαν τόσο πρησμένους θυρεοειδείς αδένες, που από τον λαιμό τους έμοιαζαν να φυτρώνουν κολοκύθια.

Όπως αποδείχτηκε, το μόνο που έπρεπε να κάνουν για να ζήσουν μια φυσιολογική ζωή ήταν να καταναλώνουν καθημερινά λιγότερο από ένα εκατομμυριοστό του γραμμαρίου ιώδιο.

Η ίδια μου η μητέρα κατέστρεψε το μυαλό της με φάρμακα που υποτίθεται πως θα την έκαναν να κοιμηθεί.

Όταν νιώθω θλιμμένος, παίρνω ένα μικρό χάπι και ξαναβρίσκω το κέφι μου.

Και πάει λέγοντας.

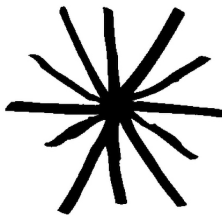
Είναι λοιπόν μεγάλος πειρασμός για μένα, όταν δημιουργώ έναν χαρακτήρα για κάποιο μυθιστόρημα, να λέω ότι είναι αυτός που είναι εξαιτίας κάποιου λάθους στην καλωδίωση, ή εξαιτίας των μικροσκοπικών ποσοτήτων χημικών τις οποίες έφαγε ή παρέλειψε να φάει τη συγκεκριμένη ημέρα.

* * *

Τι πιστεύω ο ίδιος για αυτό το βιβλίο; Νιώθω ότι είναι της κακιάς ώρας, αλλά πάντα νιώθω ότι τα βιβλία μου είναι της κακιάς ώρας. Ο φίλος μου ο Νοξ Μπέργκερ είπε κάποτε για ένα συγκεκριμένο κουραστικό μυθιστόρημα ότι «...διαβάζεται λες και το έχει γράψει ο Φίλμποϊντ Στατζ».* Αυτός, λοιπόν, νομίζω ότι είμαι όταν γράφω αυτό που φαίνεται ότι είμαι προγραμματισμένος να γράψω.

Αυτό το βιβλίο είναι ένα δώρο στον εαυτό μου για τα πενήντα μου γενέθλια. Νιώθω σαν να διατρέχω τον κορφιά μιας στέγης έχοντας σκαρφαλώσει στη μία πλευρά.

Στα πενήντα μου είμαι προγραμματισμένος να φέρομαι σαν παιδί – να προσβάλλω τη σημαία των ΗΠΑ, να σχεδιάζω άτσαλα με έναν μαρκαδόρο μια ναζιστική σημαία και μια κωλοτροπίδα και πολλά άλλα πράγματα. Για να σας δώσω να καταλάβετε πόσο ώριμη είναι η εικονογράφηση αυτού του βιβλίου, να μια κωλοτροπίδα που ζωγράφισα:

* Ο Filboid Studge είναι ήρωας του Βρετανού σατιρικού συγγραφέα Hector Hugh Munro ή Saki (1879-1916). (Όλες οι υποσημειώσεις είναι του μεταφραστή.)

Πιστεύω ότι προσπαθώ να καθαρίσω το μυαλό μου από όλα τα σκουπίδια που υπάρχουν εκεί μέσα: τις κωλοτροπίδες, τις σημαίες, τα σώβρακα. Ναι – σε αυτό το βιβλίο υπάρχει η ζωγραφιά ενός σώβρακου. Επίσης, ξεφορτώνομαι χαρακτήρες από άλλα μου βιβλία. Τέρμα οι παραστάσεις κουκλοθέατρου.

Νομίζω ότι προσπαθώ να αδειάσω το κεφάλι μου ώστε να γίνει όπως ήταν όταν γεννήθηκα σε αυτόν τον κατεστραμμένο πλανήτη πριν από πενήντα χρόνια.

Υποφιάζομαι ότι αυτό θα όφειλαν να το κάνουν οι περισσότεροι λευκοί Αμερικανοί, όπως και οι μη λευκοί Αμερικανοί που μιμούνται τους λευκούς Αμερικανούς. Σε κάθε περίπτωση, τα πράγματα που άλλοι άνθρωποι έχουν βάλει στο δικό μου μυαλό δε συνδυάζονται αρμονικά μεταξύ τους, συχνά είναι άχρηστα και άσχημα, και δυσανάλογα με τη ζωή όπως είναι πραγματικά έξω από το μυαλό μου.

Δεν έχω πολιτισμό ούτε ανθρώπινη αρμονία στο μυαλό μου. Δεν μπορώ να ζήσω άλλο χωρίς πολιτισμό.

Έτσι, τούτο το βιβλίο είναι ένα πεζοδρόμιο σπαρμένο με σκουπίδια, περιττά πράγματα από τα οποία απαλλάσσομαι καθώς ταξιδεύω στο παρελθόν, στην ενδεκάτη Νοεμβρίου του χίλια εννιακόσια είκοσι δύο.

Στο ταξίδι μου στο παρελθόν θα φτάσω σε μια εποχή που η ενδεκάτη Νοεμβρίου, εντελώς συμπτωματικά η ημέρα των γενεθλίων μου, ήταν μια ιερή ημέρα που ονομαζόταν «Ημέρα της Εκεχειρίας». Όταν ήμουν παιδί, και όταν ο Ντουέιν Χούβερ ήταν παιδί, όλοι οι άνθρωποι όλων των εθνών που είχαν πολεμήσει στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο έμεναν σιωπηλοί το ενδέκατο λεπτό της ενδέκατης ώρας

της Ημέρας της Εκεχειρίας, που ήταν η ενδέκατη ημέρα του ενδέκατου μήνα του χρόνου.

Ήταν εκείνο ακριβώς το λεπτό που το χίλια εννιακόσια δεκαοκτώ εκατομμύρια άνθρωποι έπαψαν να μακελεύουν ο ένας τον άλλο. Έχω μιλήσει με ηλικιωμένους που εκείνο το λεπτό βρίσκονταν στα πεδία των μαχών. Μου έχουν πει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ότι η ξαφνική σιωπή ήταν σαν Φωνή Θεού. Έχουμε, λοιπόν, ακόμα ανάμεσά μας κάποιους ανθρώπους που θυμούνται τότε ο Θεός μίλησε ξεκάθαρα στο ανθρώπινο είδος.

Η Ημέρα της Εκεχειρίας έχει γίνει Ημέρα των Βετεράνων. Η Ημέρα της Εκεχειρίας ήταν ιερή. Η Ημέρα των Βετεράνων, όχι.

Έτσι, θα πετάξω από πάνω μου την Ημέρα των Βετεράνων. Την Ημέρα της Εκεχειρίας θα την κρατήσω. Δε θέλω να ξεφορτώνομαι ιερά πράγματα.

Τι άλλο είναι ιερό; Α, το *Ρωμαίος και Ιουλιέτα*, για παράδειγμα.

Και όλη η μουσική.

ΑΥΤΗ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΛΑΕΙ για τη συνάντηση δύο μοναχικών, αδύνατων, αρκετά ηλικιωμένων λευκών αντρών σε έναν πλανήτη που πέθαινε γρήγορα.

Ο ένας ήταν συγγραφέας επιστημονικής φαντασίας, ονόματι Κίλγκορ Τράουτ. Εκείνη την εποχή ήταν ένα τίποτα και υπέθετε ότι η ζωή του είχε τελειώσει. Έκανε λάθος. Εξαιτίας της εν λόγω συνάντησης έγινε ένας από τους πιο αγαπητούς και αξιοσεβαστούς ανθρώπους στην ιστορία της ανθρωπότητας.

Ο άντρας που συνάντησε ήταν ένας αντιπρόσωπος αυτοκινητών, που πουλούσε Pontiac, ονόματι Ντουέιν Χούβερ. Ο Ντουέιν Χούβερ βρισκόταν στα πρόθυρα της τρέλας.

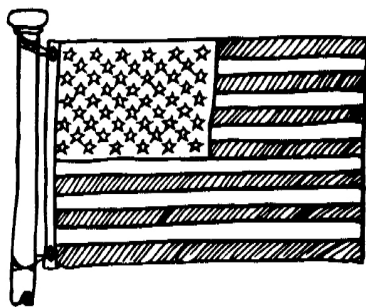
Ακούστε:

Ο Τράουτ και ο Χούβερ ήταν πολίτες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, μιας χώρας που για συντομία την έλεγαν Αμερική. Αυτός ήταν ο εθνικός ύμνος της, που ήταν σκέτες μπουρδες, όπως και τόσα άλλα που αναμενόταν να τα παίρνουν όλοι στα σοβαρά:

Πες, μπορείς να δεις, στο πρώτο φως της αυγής,
αυτήν που τόσο περήφανα χαιρετίσαμε στην τελευταία
λάμψη του δειλινού,
που τις αδρές λωρίδες της και τα λαμπρά της άστρα,
μέσα στον κίνδυνο της μάχης,
πάνω απ' τις επάλξεις βλέπαμε με τόσο θάρρος
να ανεμίζουν;
Και οι κόκκινες λάμπεις από τις ρουκέτες, οι εκρήξεις
από τις βόμβες στον αέρα,
όλη νύχτα μάς έκαναν να νιώθουμε σίγουροι πως
η σημαία μας ήταν ακόμα εκεί.
Πες, κυματίζει ακόμα εκείνη η αστερόεσσα,
πάνω απ' τη γη των ελεύθερων και των γενναίων
την πατρίδα;

Υπήρχαν τετράκις εκατομμύρια έθνη στο σύμπαν, αλλά το
έθνος στο οποίο ανήκαν ο Ντουέιν Χούβερ και ο Κίλγκορ
Τράουτ ήταν το μόνο που ο εθνικός ύμνος του ήταν μπα-
ρούφες πασπαλισμένες με ερωτηματικά.

Κάπως έτσι έμοιαζε η σημαία τους:

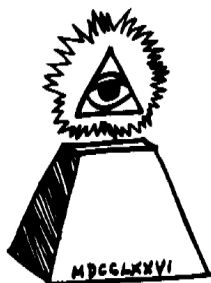
Ένας νόμος του έθνους τους, ένας νόμος που κανένα άλλο έθνος στον πλανήτη δεν είχε για τη σημαία του, έλεγε ότι: «Η σημαία δεν πρέπει να χαμηλώνει μπροστά σε οποιονδήποτε ή οτιδήποτε».

Το να χαμηλώνει λίγο η σημαία ήταν ένας φιλικός χαιρετισμός που δήλωνε σεβασμό· το κοντάρι με τη σημαία κατέβαινε προς το έδαφος και έπειτα υψωνόταν ξανά.

Το εμβληματικό ρητό του έθνους του Ντουέιν Χούβερ και του Κίλγκορ Τράουτ, που σε μία γλώσσα την οποία δε μιλούσε κανείς πλέον σήμαινε «Εκ των πολλών ένα», ήταν το εξής: «E pluribus unum».

Η σημαία που δε χαμήλωνε μπροστά σε κανέναν ήταν πανέμορφη, ενώ ο εθνικός ύμνος και το ακατανόητο ρητό μπορεί να μην είχαν μεγάλη σημασία, αν δε συνέβαινε το εξής: Πολλοί πολίτες αγνοούνταν, εξαπατούνταν και υπέμεναν προσβολές σε τέτοιο βαθμό, που νόμιζαν ότι ίσως βρίσκονταν σε λάθος χώρα, ή ακόμα και σε λάθος πλανήτη, ότι είχε γίνει κάποιο τρομερό σφάλμα. Κι έτσι μπορεί να τους παρηγορούσε κάπως το γεγονός ότι εφόσον ο εθνικός ύμνος και το εθνικό ρητό αναφέρονταν στη δικαιοσύνη, στην αδελφοσύνη, στην ελπίδα ή στην ευτυχία, τους καλωσόριζαν με κάποιον τρόπο στην κοινωνία και στην ακίνητη περιουσία της.

Αν μελετούσαν τα χαρτονομίσματά τους για να βγάλουν συμπεράσματα ως προς το τι ήταν η χώρα τους, έβρισκαν, ανάμεσα σε ένα σωρό άλλες αλλόκοτες σαχλαμάρες, την εικόνα μιας κολοβής πυραμίδας με ένα ακτινοβόλο μάτι στην κορυφή, που ήταν κάπως έτσι:

Ούτε καν ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών δεν ήξερε τι ήταν όλα αυτά. Ήταν λες και η χώρα έλεγε στους πολίτες της: «Η ισχύς εν τη ανοησία».

Πολλές από τις ανοησίες ήταν το αθώο αποτέλεσμα μιας παιχνιδιάρικης διάθεσης των πατέρων που είχαν ιδρύσει το έθνος του Ντουέιν Χούβερ και του Κίλγκορ Τράουτ. Οι ιδρυτές του έθνους ήταν αριστοκράτες και τους άρεσε να επιδεικνύουν την άχρηστη μόρφωσή τους, η οποία βασιζόταν στη μελέτη ασυναρτησιών της αρχαιότητας. Επίσης, ήταν ποιητές της πλάκας.

Όμως κάποιες από αυτές τις ανοησίες ήταν κακόβουλες, καθώς συγκάλυπταν μεγάλα εγκλήματα. Για παράδειγμα, οι δάσκαλοι των παιδιών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έγραφαν επανειλημμένως αυτή την ημερομηνία στον πίνακα και ζητούσαν από τα παιδιά να την απομνημονεύουν με χαρά και υπερηφάνεια:

1492

Οι δάσκαλοι έλεγαν στα παιδιά ότι εκείνη τη χρονιά ανακάλυψαν την ήπειρό τους οι άνθρωποι. Στην πραγματικότητα το 1492 εκατομμύρια άνθρωποι ζούσαν ήδη πλήρεις και δημιουργικές ζωές σε αυτή την ήπειρο. Ήταν απλώς η χρονιά κατά την οποία πειρατές της θάλασσας άρχισαν να τους εξαπατούν, να τους κλέβουν και να τους σκοτώνουν.

Ίδού ακόμα μία κακόβουλη ανοησία που διδάσκονταν τα παιδιά: ότι οι πειρατές της θάλασσας τελικά δημιούργησαν μια κυβέρνηση που έγινε φάρος ελευθερίας για τους ανθρώπους στα υπόλοιπα μέρη του κόσμου. Ύπήρχαν εικόνες και γλυπτά αυτού του υποτιθέμενου φανταστικού φάρου για να τον βλέπουν τα παιδιά. Ήταν κάτι σαν φλεγόμενο χωνάκι παγωτού. Έμοιαζε κάπως έτσι:

Η αλήθεια είναι ότι οι πειρατές της θάλασσας που είχαν τη μεγαλύτερη σχέση με τη δημιουργία της νέας κυβέρνησης είχαν στην ιδιοκτησία τους σκλάβους. Χρησιμοποιούσαν ανθρώπινα πλάσματα σαν μηχανήματα, και ακόμα και αφού η δουλεία καταργήθηκε επειδή ήταν κάτι τόσο ντρο-

πιαστικό, οι ίδιοι και οι απόγονοί τους συνέχισαν να θεωρούν τους κοινούς θνητούς μηχανές.

Οι πειρατές της θάλασσας ήταν λευκοί. Το δέρμα των ανθρώπων που βρίσκονταν ήδη στην ήπειρο όταν έφτασαν οι πειρατές είχε το χρώμα του χαλκού. Όταν εμφανίστηκε στην ήπειρο η δουλεία, οι σκλάβοι ήταν μαύροι.

Το χρώμα ήταν πολύ σημαντικό.

Να πώς οι πειρατές ήταν σε θέση να παίρνουν ό,τι ήθελαν από όλους τους άλλους: Είχαν τα καλύτερα πλοία στον κόσμο, ήταν πιο μοχθηροί από όλους και είχαν πυρίτιδα, που ήταν μια μείξη από νιτρικό κάλιο, κάρβουνο και φώσφορο. Έφερναν σε επαφή εκείνη τη φαινομενικά αδρανή σκόνη με φωτιά και μετατρέποταν απότομα σε αέριο. Αυτό το αέριο εκτόξευε βλήματα μέσα από μεταλλικούς σωλήνες με ασύλληπτη ταχύτητα. Τα βλήματα διαπερνούσαν με μεγάλη ευκολία σάρκα και οστά: έτσι οι πειρατές μπορούσαν να διαλύσουν την καλωδίωση, τα φυσερά ή τα υδραυλικά ενός πεισματάρη ανθρώπου, ακόμα και όταν αυτός βρισκόταν πολύ, πάρα πολύ μακριά.

Ωστόσο, το βασικό όπλο των πειρατών της θάλασσας ήταν η ικανότητά τους να εκπλήσσουν. Κανείς άλλος δεν μπορούσε να πιστέψει πόσο άκαρδοι και άπληστοι ήταν, παρά μόνο όταν πια ήταν πολύ αργά.

Όταν συναντήθηκαν ο Ντουέιν Χούβερ και ο Κίλγκορ Τράουτ, η χώρα τους ήταν με διαφορά η πιο πλούσια και ισχυρή χώρα στον πλανήτη. Είχε τα περισσότερα τρόφιμα, μέταλλα και μηχανήματα, και υπέτασσε άλλες χώρες απειλώντας να

εκτοξεύσει εναντίον τους μεγάλους πυραύλους ή να τους ρίξει διάφορα από αεροπλάνα.

Οι περισσότερες από τις υπόλοιπες χώρες δεν είχαν ούτε μία σκατούλα απ' όλα αυτά. Πολλές απ' αυτές δεν ήταν πλέον κατοικήσιμες. Είχαν πάρα πολλούς ανθρώπους και ελάχιστο χώρο. Είχαν πουλήσει οτιδήποτε αξίας και δεν τους είχε απομείνει τίποτα να τρώνε – και παρ' όλα αυτά, οι άνθρωποι συνέχιζαν να γαμιούνται όλη την ώρα.

Το γαμήσι ήταν ο τρόπος με τον οποίο φτιάχνονταν τα μωρά.

Πολλοί άνθρωποι στον κατεστραμμένο πλανήτη ήταν κομμουνιστές. Είχαν μια θεωρία σύμφωνα με την οποία ό,τι είχε απομείνει από τον πλανήτη έπρεπε να μοιράζεται λίγο πολύ εξίσου ανάμεσα σε όλους τους ανθρώπους, που στο κάτω κάτω δεν είχαν ζητήσει οι ίδιοι να έρθουν σε έναν κατεστραμμένο πλανήτη. Εν τω μεταξύ, νέα μωρά κατέφταναν διαρκώς – κλοτσούσαν και στρίγκλιζαν, τσίριζαν ζητώντας γάλα.

Σε μερικά μέρη μάλιστα οι άνθρωποι προσπαθούσαν να φάνε λάσπη ή κάτι τέτοιο πάνω στα χαλίκια, ενώ λίγα μέτρα πιο πέρα γεννιούνταν μωρά.

Και πάει λέγοντας.

Η χώρα του Ντουέν Χούβερ και του Κίλγκορ Τράουτ, όπου τα πάντα υπήρχαν σε αφθονία, ήταν αντίθετη στον κομμουνισμό. Δεν πίστευε ότι οι γήινοι που είχαν πολλά έπρεπε να τα μοιράζονται με άλλους, εκτός κι αν το ήθελαν οι ίδιοι – και οι περισσότεροι δεν το ήθελαν.

Έτσι, δεν ήταν υποχρεωμένοι να το κάνουν.

* * *

Όλοι στην Αμερική υποτίθεται πως είχαν το δικαίωμα να αρπάζουν ό,τι μπορούσαν και να μην το επιστρέφουν. Κάποιοι Αμερικανοί που ήταν πολύ καλοί σε αυτό, να αρπάζουν και να μην επιστρέφουν, κολυμπούσαν στο χρήμα. Άλλοι δεν μπορούσαν να αποκτήσουν ούτε μία σκατούλα.

Ο Ντουέιν Χούβερ κολυμπούσε στο χρήμα όταν συνάντησε τον Κίλγκορ Τράουτ. Ένας άντρας ψιθύρισε αυτές ακριβώς τις λέξεις σε έναν φίλο του κάποιο πρωί, καθώς ο Ντουέιν περνούσε από μπροστά τους: «Κολυμπάει στο χρήμα».

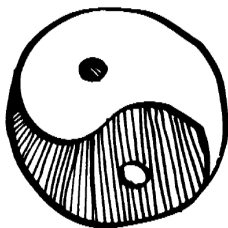
Και ιδού τι ακριβώς είχε στην κατοχή του σε αυτόν τον πλανήτη ο Κίλγκορ Τράουτ εκείνη την εποχή: μία σκατούλα.

Ο Κίλγκορ Τράουτ και ο Ντουέιν Χούβερ συναντήθηκαν στο Μίντλαντ Σίτυ, που ήταν η γενέτειρα του Ντουέιν, στη διάρκεια ενός φεστιβάλ τεχνών το φθινόπωρο του 1972.

Όπως έχουμε ήδη πει, ο Ντουέιν πουλούσε Pontiac και ήταν στα πρόθυρα της τρέλας.

Η αρχόμενη τρέλα του Ντουέιν ήταν κατά βάση ζήτημα χημικών, βεβαίως. Το σώμα του Ντουέιν Χούβερ παρήγε ορισμένα χημικά που διατάρασσαν την ισορροπία του νου του. Όμως ο Ντουέιν, όπως όλοι οι αρχάριοι παράφρονες, χρειαζόταν και κάποιες κακές ιδέες ώστε η τρέλα του να αποκτήσει μορφή και κατεύθυνση.

Τα κακά χημικά και οι κακές ιδέες ήταν το γιν και το γιανγκ της τρέλας. Το γιν και το γιανγκ ήταν κινεζικά σύμβολα της αρμονίας. Έμοιαζαν κάπως έτσι:

Οι κακές ιδέες μεταδόθηκαν στον Ντουέιν από τον Κίλγκορ Τράουτ. Ο Τράουτ θεωρούσε τον εαυτό του όχι μόνο ακίνδυνο, αλλά και αόρατο. Ο κόσμος τού είχε δώσει τόσο λίγη σημασία που υπέθετε ότι ήταν νεκρός.

Ήλπιζε ότι ήταν νεκρός.

Όμως από την επαφή του με τον Ντουέιν έμαθε ότι ήταν όσο ζωντανός χρειαζόταν ώστε να μεταδώσει σε έναν συνάνθρωπό του ιδέες που θα τον μεταμόρφωναν σε τέρας.

Να ποιος ήταν ο πυρήνας των κακών ιδεών που ο Τράουτ μετέδωσε στον Ντουέιν: ότι όλοι πάνω στη Γη ήταν ρομπότ, με μία εξαίρεση – τον Ντουέιν Χούβερ.

Από όλα τα πλάσματα του σύμπαντος, μόνο ο Ντουέιν σκεφτόταν, αισθανόταν, ανησυχούσε, σχεδίαζε και πάει λέγοντας. Κανείς άλλος δεν ήξερε τι σήμαινε πόνος. Κανείς άλλος δε χρειαζόταν να κάνει επιλογές. Όλοι οι υπόλοιποι ήταν αυτόματες μηχανές που σκοπός τους ήταν να διεγείρουν τον Ντουέιν. Ο Ντουέιν ήταν ένα νέο είδος πλάσματος που το δοκίμαζε ο Δημιουργός του Σύμπαντος.

Μόνο ο Ντουέιν διέθετε ελεύθερη βούληση.

Ο Τράουτ δεν περίμενε ότι θα γινόταν πιστευτός. Είχε βάλει τις κακές του τις ιδέες σε ένα μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας, και εκεί τις βρήκε ο Ντουέιν. Το βιβλίο

δεν απευθυνόταν αποκλειστικά στον Ντουέιν. Ο Τράουτ δεν είχε καν ακουστά τον Ντουέιν όταν το έγγραφε. Απευθυνόταν σε οποιονδήποτε θα τύχαινε να το ανοίξει. Στην ουσία έλεγε σε όλους: «Ε, μάντεψε: Είσαι το μόνο πλάσμα με ελεύθερη βούληση. Πώς νιώθεις γι' αυτό;». Και πάει λέγοντας.

Ήταν ένα *tour de force*.* Ήταν ένα *jeu d'esprit***

Όμως για το μυαλό του Ντουέιν ήταν δηλητήριο.

Ο Τράουτ σοκαρίστηκε όταν συνειδητοποίησε ότι ακόμα και εκείνος μπορούσε να προκαλέσει το κακό στον κόσμο – με τη μορφή κακών ιδεών. Και αφού ο Ντουέιν μεταφέρθηκε σε άσυλο ψυχοπαθών φορώντας ζουρλομανδύα από καρραβόπανο, ο Τράουτ φανατίστηκε με τη σημασία των ιδεών ως αιτίων και θεραπειών για ασθένειες.

Όμως κανείς δεν τον άκουγε. Ήταν ένας βρομόγερος στην ερημιά που φώναζε ανάμεσα στα δέντρα και στους θάμνους: «Οι ιδέες ή η έλλειψή τους μπορούν να προκαλέσουν αρρώστιες!».

Ο Κίλγκορ Τράουτ έγινε πρωτοπόρος στο πεδίο της ψυχικής υγείας. Ανέπτυξε τις ιδέες του μεταμφιέζοντάς τες σε επιστημονική φαντασία. Πέθανε το 1981, σχεδόν είκοσι χρόνια αφότου έκανε τον Ντουέιν Χούβερ να αρρωστήσει τόσο πολύ.

Τότε είχε αναγνωριστεί πλέον ως σπουδαίος καλλιτέχνης και επιστήμονας.

* Γαλλικά στο πρωτότυπο: άθλος, κατόρθωμα.

** Γαλλικά στο πρωτότυπο: παιχνίδι του μυαλού.

Η Αμερικανική Ακαδημία Τεχνών και Επιστημών αποφάσισε να στηθεί ένα μνημείο πάνω από τις στάχτες του. Στην πρόσοψη σάλισαν μία φράση από το τελευταίο του μυθιστόρημα, το διακοσιοστό ένατο, που έμεινε ημιτελές εξαιτίας του θανάτου του. Το μνημείο ήταν κάπως έτσι:

